

ΚΟΠΤΕΣ ΚΑΙ ΚΟΠΤΟΜΕΝΟΙ: ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ, ΚΥΡΙΟΙ

του Γεωργίου Κωνσταντίνου

Κύριε Πρόεδρε του Συλλόγου Μουσικοφίλων Κωνσταντινουπόλεως

ΚΑΠΟΙΟΙ, αυτοαποκαλούμενοι **ΥΠΕΡΜΑΧΟΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ**, προσπαθούν με λαϊκισμούς να επιπλεύσουν και να παρασύρουν κάποιους προς το μέρος τους. **ΚΑΠΟΙΟΙ « ΨΕΥΔΟΜΟΥΣΙΚΟΙ »**, έχοντας γνώμη επί παντός επιστητού, ξεχνούν ότι πρωτ' απ' όλα είναι άνθρωποι και απευθύνονται σε ανθρώπους, τουλάχιστον σκεπτόμενους και όχι χειραγωγούμενους. Πιστεύουν πως βρίζοντας και παραποιώντας βιβλία και μουσικά κείμενα, και μιλώντας με σοφιστείες και χωρίς ουσιαστικά επιχειρήματα, θα επιβληθούν. **Νομίζουν ότι, όποιος μιλάει ξέρεϊ κιάλας**, άσχετο με το τι λέει, και πως έτσι τον υπολογίζουν οι άλλοι. Κάποιοι, το κατάλαβαν και το αισθάνθηκαν για τα καλά πως, **ΟΤΑΝ ΚΑΤΗΓΟΡΕΙΣ, ΒΡΙΖΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΟΙΕΙΣ ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΛΕΓΟΜΕΝΑ, ΕΙΣΑΙ ΥΠΟΛΟΓΟΣ**. Πρέπει να τα αποδείξεις γιατί **ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙΣ, ΤΟ ΛΙΓΟΤΕΡΟ, ΝΑ ΓΕΛΟΙΟΠΟΙΗΘΕΙΣ**. Κάποιοι συνεχίζουν ακόμη αυτή την τακτική, γιατί τους είναι προσφιλής. Έχει ο Θεός. Βέβαια, έχουν εξαντληθεί, από μουσικής απόψεως, και επαναλαμβάνονται. Κρίμα. Θα πρέπει κάθε τόσο να τους δίνεται και ένα θέμα, έτσι ώστε να ανοίγουν και κανένα βιβλίο και να « εκφράζονται » εμπαιδώνοντάς το. Φαίνεται ότι, δυστυχώς, πρέπει να κατέβει κάποιος πολύ χαμηλά, επικοινωνιακά, για να τον καταλάβουν ή για να τους κάνει να **ΣΤΑΜΑΤΗΣΟΥΝ ΑΥΤΗ ΤΗ ΓΛΟΙΩΔΗ ΤΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΣΑΛΙΓΚΑΡΟΥ**.

Τά γραφόμενα μου, αν και όταν δημοσιεύονται, θα απευθύνονται σε δύο κατηγορίες ανθρώπων. Αφ' ενός στους οπαδούς και αφ' ετέρου στους πραγματικούς φιλάθλους και εραστές της Πατρώας ημών Μουσικής - αυτοί θα ήθελα να με συγχωρούν για τη γλώσσα που θα χρησιμοποιώ για τους πρώτους.

ΑΠΕΥΘΥΝΟΜΑΙ ΣΤΟΥΣ ΟΠΑΔΟΥΣ, και σ' όλους αυτούς **ΤΟΥΣ ΜΟΥΣΙΚΟΠΑΤΕΡΕΣ, ΤΙΣ « ΕΥΘΡΑΥΣΤΕΣ » ΑΥΘΕΝΤΙΕΣ**, όλους αυτούς που επειδή ξέρουν και μιλούν νομίζουν πως ξέρουν και να γράφουν, και **ΣΤΟΥΣ ΟΨΙΜΟΥΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΥΣ ΤΗΣ ΠΕΝΤΑΡΑΣ** (αυτή σήμερα έχει και αξία).

Θα πρέπει να ξέρουν ότι οι ΟΙ ΦΙΛΑΘΛΟΙ ΤΗΣ ΠΑΤΡΩΑΣ ΜΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ δεν τους υποτιμούν γιατί **ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΒΑΓΟΝΙΑ ΤΟΥ ΤΡΑΙΝΟΥ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΜΑΣ**. Αυτό δεν το αμφισβητεί κανένας και δεν πρέπει ν' ασχολούνται μ' αυτόν που δεν το πιστεύει. Όμως, **ΔΕΝ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΟΤΙ, ΑΥΤΟΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΚΑΝΕΙΣ ΑΛΛΟΣ**. Ας αρκούνται σ' αυτό που υπηρετούν και το όποιο τάλαντο τους χάρισε ο καλός Θεός, γιατί αυτό, **ΤΟ ΔΙΚΟ ΤΟΥΣ ΤΑΛΑΝΤΟ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΟΥΝ ΚΑΙ ΟΧΙ ΝΑ ΠΡΟΣΠΑΘΟΥΝ ΝΑ « ΘΑΨΟΥΝ » ΤΟ ΤΑΛΑΝΤΟ ΤΟΥ ΑΛΛΟΥ**.

Είναι να γελάει κανείς με κάποιους **ΜΠΡΟΣΤΑΡΗΔΕΣ « ΚΙΧΩΤΕΣ » ΜΑΧΗΤΕΣ**. Κατ' αρχάς, αυτοί που ρωτούν και ξαναρωτούν και απάντηση δεν παίρνουν και επιμένουν, δεν μπορούν να καταλάβουν ότι ο Σίμων Καράς έχει φύγει από τη ζωή; Δεν τους έχουν ενημερώσει; Ρωτούν τους υπόλοιπους να τους απαντήσουν πράγματα που έπρεπε να είχαν μάθει αυτοί από τον ίδιον; **ΤΩΡΑ ΕΝΗΛΙΚΙΩΘΗΚΑΝ**; Τόσα χρόνια **ΔΕΝ « ΕΙΧΑΝ ΗΛΙΚΙΑΝ »** να τον ρωτήσουν; Απ' ότι ξέρω, **ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΡΩΤΩΝΤΕΣ**, ζωή να 'χουν, **ΤΑ**

ΕΧΟΥΝ ΤΑ ΧΡΟΝΑΚΙΑ ΤΟΥΣ. Τόσοσα χρόνια γιατί δεν τον ρωτούσαν; Η τακτική τους μου θυμίζει τη συμπεριφορά της τροχαίας και των οργάνων « καλής κυκλοφορίας » στις εθνικές οδούς. Αντί να ρωτούν τους κατασκευαστές, τιμωρούν τους οδηγούς επειδή τόλμησαν και υπερέβησαν το ανώτατο όριο των 30 (!!!) χιλιομέτρων που έγραφε η πινακίδα, την οποία εντέχνως τοποθέτησαν « τα αρμόδια όργανα » πριν τη στροφή, για να σε περιμένουν στο « ξέφωτο » και να σε τσιμπήσουν. Σιγά μη τους νοιάζει ο δρόμος. Τέλος πάντων.

ΚΥΡΙΟΙ, ΑΡΓΗΣΑΤΕ. Είχατε την ευκαιρία. Αν είχατε και τη διάθεση, που δε δείξατε, θα λύνατε τις απορίες σας και ενδεχομένως να μαθαίνατε και κάτι (όλοι οι άνθρωποι έχουν και κάτι καλό). Φαίνεται δε θέλατε ή δεν μπορούσατε να τον αντιμετωπίσετε. **ΕΙΧΑΤΕ ΚΑΙ ΤΗ ΡΟΔΟ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΑΣ, ΚΑΙ ΤΟ ΠΗΛΗΜΑ (ΤΗΝ ΥΠΕΡΒΑΣΗ) ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ, ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΛΟΓΗ ΗΛΙΚΙΑ ΓΙΑ ΝΑ ΑΝΤΕΞΕΤΕ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣΔΗΠΟΤΕ ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΕΠΗΛΟΚΕΣ.** Τα προσπεράσατε και τα χάσατε. Το λάθος ήταν δικό σας. Ας προσέχατε. Μη ζητάτε τα ρέστα από τους υπόλοιπους. Ο σοφός λαός μας λέει: « Κάθε πράγμα στον καιρό του κι ο κολός τον Αύγουστο ». Βέβαια **ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΡΓΑ.**

Όμως, **ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΤΕ** στους καλοπροαίρετα ερωτώντες:

ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΡΩΤΟΥΣΑΤΕ ΤΟΝ ΔΕΙΜΝΗΣΤΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΕΤΕ, ΟΤΑΝ ΗΤΑΝ ΣΤΗ ΖΩΗ;

Έχω την εντύπωση, ότι **ΚΑΠΟΙΟΙ** από αυτούς **ΒΙΑΖΟΝΤΑΙ.** Φαίνεται σαν να μην προλαβαίνουν κάτι. Θέλουν με το έτσι θέλω να επιβάλουν κάτι, στα γρήγορα και με συνοπτικές διαδικασίες, το οποίο πέραν του ότι δεν πείθει όπως το σερβίρουν, είναι και κομπογιαννίτικο. Με « μουσικά » μάγια και γιατροσόφια προσπαθούν να εξηγήσουν όσα δεν καταλαβαίνουν, ενώ αυτά υπάρχουν ήδη γραμμένα και ειπωμένα, τεκμηριώνοντας το πώς και το γιατί, και από παλαιότερους και από νεωτέρους.

Για τους φιλάθλους και τους εραστές της μουσικής μας παράδοσης θα **καταθέτω τις σκέψεις μου και το πώς θεωρώ εγώ τα πράγματα, και όχι πώς φαίνονται μέσα από φέροντα παρωπίδες υπέργηρα μάτια που πάσχουν από καταρράκτη, αλλοιώνοντας και παραποιώντας την εικόνα** (αν και κάποιος έγραψε πως η ηλικία μου δεν μου επιτρέπει να ασχολούμαι με αυτά. Σ' αυτόν ταιριάζει το « **ου γάρ έρχεται μόνον** »).

Θα γράψω ορισμένα εποχιακά.....καλοκαιρινά για τους οπαδούς, ώστε να δουν και οι φίλαθλοι με τί**γιαλαντζήδες μουσικούς** έχουν μπλέξει.

Μια και **ΕΞΑΝΤΛΗΘΗΚΑΝ** λοιπόν, **ΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΛΑΣΠΟΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΟΙΗΤΩΝ ΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ,** οι οποίοι **ΠΡΟΣΠΑΘΟΥΝ ΜΕ ΝΥΧΙΑ ΚΑΙ ΜΕ ΔΟΝΤΙΑ, ΜΕ ΓΕΝΙΑ ΚΑΙΑΕΤΙΣΙΑ « ΤΥΦΛΑ ΜΑΤΙΑ »** να κρατήσουν τη γνώση μακριά από αυτούς που θέλουν να μάθουν, **ΠΡΟΒΑΛΛΟΝΤΑΣ ΜΟΝΟ ΟΣΑ ΞΕΡΟΥΝ ΑΥΤΟΙ Ή ΟΣΑ ΘΕΛΟΥΝ ΑΥΤΟΙ, ΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ΕΠΟΧΕΣ ΜΕΣΑΙΩΝΑ ΚΑΙ ΠΕΡΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ,** θα τους κάνω τη χάρη να βρουν καινούρια εφελτήρια φανταστικής ανάκαμψης, γι' αυτούς, καταποντισμό τους όμως και μουσική εξαφάνιση μέσα στην κινούμενη άμμο της αγνωσίας τους.

Για τον **ΣΙΜΩΝΑ ΚΑΡΑ** δεν είμαι ο αρμοδιότερος να απαντήσω. Όμως, επειδή η παραποίηση κειμένων ενοχλεί κάθε νοήμονα άνθρωπο, γράφω μερικά από αυτά που δεν γράφουν σκόπιμα οι **ΚΟΠΤΕΣ ΚΑΙ ΚΟΠΤΟΜΕΝΟΙ,** προς ενημέρωση του φιλομούσου κοινού. **ΤΙ ΑΝΑΦΕΡΕΙ** ο αείμνηστος, **ΟΛΟΚΛΗΡΑ ΚΑΙ ΟΧΙ ΠΕΤΣΟΚΟΜΜΕΝΑ,** στο « **Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ** »:

α) Πρώτα-πρώτα πρέπει να αναφερθούν οι λόγοι γραφής του πονήματος και οι οποίοι αναφέρονται στο « ANTI ΠΡΟΛΟΓΟΥ ». Γράφει χαρακτηριστικά ο Σίμων Καράς και επιβεβαιώνεται πανηγυρικά, για τους εκάστοτε αυτοαποκαλούμενους θεματοφύλακες της παράδοσής μας, λέγοντάς τους περισσότερα απ' αυτά που ακολουθούν:

« Μετά τα αλλεπαλλήλως ιδόντα το φως της δημοσιότητας ανόητα ανακοινωθέντα, των τάχα αρμοδίων (ανάγνωθι αναρμοδίων) εκκλησιαστικών κύκλων, κατόπιν δηλα δή, της ουτωσί παρ' αυτών εμμέσου απαρνήσεως της ιεράς ταύτης παραδόσεως του Έθνους και της Εκκλησίας, της οποίας μέχρι τινός επιστεύοντο, φευ! ούτοι άγρυπνοι φρουροί και θεματοφύλακες, η υποχρέωσις αύτη καθίσταται επιτακτική. Ουχί βεβαίως προς τον σκοπόν ίνα πεισθώσιν οι εν τη ουδετερότητι και αλλάξωσι τακτικήν, άπαγε! (ΕΧΟΥΣΙΝ ούτοι εκ των πραγμάτων ως φαίνεται ΣΚΟΠΟΝ, ΝΑ ΜΗ ΑΦΗΣΩΣΙ ΤΙΠΟΤΕ ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΕΣΙΝ ΤΟΥ, και μόνον ο Θεός να βάλει το χέρι του) ούτε να φωτισθώσιν, αφού ΕΝ ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΑ ΘΕΡΙΝΗ ΕΧΟΥΣΙ ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΟΝ, ου μόνον εις τα μουσικά, αλλά και εις άπαντα τα καλλιτεχνικά και παραδόσεων του Έθνους ζητήματα, αλλ' ίνα πας καλής πίστεως ερευνητής ή συζητητής, κατατοπισθή δι' ολίγων επί της ορθής του ζητήματος απόψεως...».

β) (σελίδα 9): Να **ΒΑΛΟΥΝ ΟΙ ΕΠΙΤΗΔΕΙΟΙ ΑΠΟΜΟΝΩΤΕΣ όλη την παράγραφο από την αρχή της**, για να φανεί ότι ομιλεί ο αείμνηστος για τις κατά καιρούς αναλύσεις και ως τελευταία βάζει την τελική των Τριών Διδασκάλων. Και για να κάνουμε και υποτυπώδη μουσικό διάλογο (αν ξέρουν τι σημαίνει η λέξη διάλογος, γιατί μέχρι τώρα δεν τόχουν δείξει), αφού ομιλούν για « αλλαγή συστήματος » ας μας αναφέρουν **ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΣΗΜΑΔΙΑ ΕΚΕΙΝΑ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙ ΣΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ΤΟΥ Ο ΣΙΜΩΝ ΚΑΡΑΣ** και όχι παραμύθια της Χαλιμάς. **ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ. ΚΑΙ ΟΧΙ** λέγοντας **ΙΣΤΟΡΙΕΣ** για αγρίους, σαν αυτές που ακούνε τα μικρά παιδιά δίπλα στο τζάκι τις κρύες νύχτες του χειμώνα .

β) **Γιατί ΟΙ ΕΠΙΤΗΔΕΙΟΙ, ΑΠΟΣΙΩΠΟΥΝ** αυτά που αναφέρει ο αείμνηστος στις σελίδες 17-18 του ίδιου βιβλίου όταν γράφει: « **Εάν δε τις, και παρ' ελπίδα ήθελεν αποπειραθή να καινοτομήση ΠΕΡΙ ΤΟ ΜΕΛΟΣ,** ήθελεν εύρει ευθύς αντιμέτωπον, αφ' ενός την Μ. Εκκλησίαν, την στερρώς και μετά θρησκευτικής ευλαβείας εχομένην των έκπαλαι παραδεδομένων, και αφ' ετέρου το σύνολον των αριστέων εν τοις ομοτέχνοις των, οίτινες, αμφιβάλλοντες τυχόν κατ' αρχήν περί της ταυτότητος του δια τε της παλαιάς και των κατά καιρούς εξηγήσεων σημαινομένου μέλους, τέλος επείθοντο περί αυτής **ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΓΡΑΦΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΙΝ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΕΔΟΚΙΜΑΖΟΝ ΠΛΗΡΩΣ ΤΑ ΓΕΝΟΜΕΝΑ** ». Και αναφέρει περιστατικά ανάλογα, του Πέτρου Βυζαντίου με τον Ιάκωβο Πρωτοψάλτη και το πάθημα του Χρυσάνθου Προύσσης κλπ. **ΠΟΙΟΣ ΑΠ' ΟΛΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ ΤΟΥΣ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥΣ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΗΣΕΙ ΠΕΡΙ ΤΟ ΜΕΛΟΣ; ΛΙΓΟΙ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΓΡΑΦΟΝΤΑΣ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΑΚΟΥΣΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΔΑΣΚΑΛΟ ΤΟΥΣ, ΠΟΛΛΕΣ ΦΟΡΕΣ ΜΕ..... ΠΕΡΙΕΡΓΕΣ ΣΑΛΤΣΕΣ, ΔΕΝ ΟΙΚΕΙΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΝΘΕΣΗ, ΒΑΖΟΝΤΑΣ ΦΑΡΙΑ - ΠΛΑΤΙΑ ΤΟ ΟΝΟΜΑΤΑΚΙ ΤΟΥΣ, ΚΑΠΗΛΑΕΥΟΜΕΝΟΙ ΤΟΥΣ ΠΡΟΓΟΝΟΥΣ ΤΟΥΣ ΕΙΤΕ ΓΙΑ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥΣ ΕΙΤΕ ΓΙΑ ΧΑΡΗ ΤΟΥ « ΚΕΡΔΩΟΥ ΕΡΜΗ »;**

Ας δούμε όμως τί γράφεται στο **Θεωρητικό του Χρυσάνθου** για τους εκάστοτε μελοποιούς.

Παράγραφος 409: « **το ήθος του ήχου διδάσκει τους τωρινούς να μελίζωσιν, ή κατ' εμπειρίαν, ή κατά τέχνην, ή κατά επιστήμην. Όσοι λοιπόν μελίζουσι κατ' εμπειρίαν, αυτοί δεν γνωρίζουσιν**

ούτε τους μουσικούς χαρακτήρας, ούτε κανένα από εκείνα, όσα διδάσκονται **τεχνικώς, ή επιστημονικώς** εις την μουσικήν αλλά από πολλήν άσκησιν και τριβήν του ψάλλειν, απέκτησαν ευκολίαν και δεξιότητα, του να μελίζωσι τροπάρια. Και ψάλλει κατ' εμπειρίαν, ο ψάλλτης το δοθέν τροπάριον εις πρώτον ήχον, φέρ' ειπείν, και ούτε αυτός διστάζει, ότι ψάλλει πρώτον ήχον, ούτε οι ακροαταί κρίνουσιν αλλεοτρόπως, και αν είναι και κατ' επιστήμην μουσικοί ».

Παράγραφος 410: « ... **Όσοι δε μελίζουσιν κατά τέχνην**, αυτοί γνωρίζουσι μέν τους μουσικούς χαρακτήρας, **κρατούσι δε εις την φαντασίαν, όσα κατά λόγον διδάσκονται, έως εκεί όπου φθάνει Η ΚΡΙΣΙΣ ΤΗΣ ΑΙΣΘΗΣΕΩΣ ΤΩΝ** ».

Παράγραφος 411: « ... **Όσοι δε μελίζουσι κατ' επιστήμην**, αυτοί γνωρίζουσι μεν τους μουσικούς χαρακτήρας, **κρατούσι δε εις την φαντασίαν, όσα κατά λόγον διδάσκονται, έως εκεί όπου φθάνει Η ΚΡΙΣΙΣ ΤΟΥ ΝΟΟΣ ΤΩΝ** γινώσκουσι δε τας αιτίας και τους λόγους των αποτελεσμάτων της μουσικής.... **Αυτοί λοιπόν**, όταν είναι φύσεως, ήτις έχει ροπήν προς την μουσικήν, και επιμένουσιν εις την άσκησιν και τριβήν αυτής, αποκτώσι δύναμιν..... **μεταχειρίζονται δε ευεπηβόλως μέν τας μελωδίας, προσφύεστατα δε τους χαρακτήρας** ».

Παράγραφος 412: «... **Εις μεν τους κατ' εμπειρίαν μελίζοντας άλλο** δε συμβουλευόμεν, ειμή το να **μιμώνται κατά δύναμιν τους κατά τέχνην, ή κατ' επιστήμην μελίζοντας**. Και εάν θέλωσι να διαφυλαχθή και κανένα των μέλος, ας το υπαγορεύωσιν εις κανένα τεχνίτην μουσικόν, δια να το γράφη, αν το κρίνη άξιον ».

Παράγραφος 313: «... **Εις δε τον κατά τέχνην μελίζοντα συμβουλευόμεν**, ει μεν το μελιζόμενον είναι προσόμοιον, **να μεταχειρίζηται το απαράλλακτον μέλος, το οποίον διεσώθη εις ημάς ή δια του Πέτρου ή δι' άλλου τινός διδασκάλου, ή καν να μην απομακρύνηται το edικόν του μέλος από την μελωδίαν και από τον ρυθμόν**, τον οποίον οι προ αυτού διδάσκαλοι απέδωκαν εις το πρώτον προσόμοιον ».

Παράγραφος 416: « ... **Ούτω μεν δύναται να μελίξη κατά το νέον στιχηράριον ο τεχνικός μουσικός**. Κατά δε το παλαιόν στιχηράριον, πώς; **Ει δε θέλει τις των μέλοποιών να μελίση τοιούτον μέλος, εις τούτον συμβουλευόμεν να ποιήσει πολλήν άσκησιν, και τριβήν, και περιέργειαν εις το παλαιόν στιχηράριον και από αυτού ερανιζόμενος μέλη, να τα εφαρμόζη εις τας λέξεις του κειμένου του επειδή εις το παλαιόν στιχηραρικό μέλος έως τώρα ζένα μέλη δεν παρεισήθησαν, και ΑΣ ΜΗ ΓΕΝΗ ΑΥΤΟΣ ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΗΣ ΚΙΒΑΗΛΩΣΕΩΣ**. Ερανιζόμενος δε τα μέλη, εξηγημένα κατά την ημετέραν μέθοδον, το να τα λαμβάνει ολόκληρα, και όχι κολοβά, **ΣΤΕΚΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟ ΝΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗ ΑΥΤΟΥ ΔΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΛΗΛΙΣΜΟΥ ΤΗΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΠΑΛΑΙΟΥΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΕΙΡΗΜΕΝΩΝ ΦΘΟΓΓΩΝ.... ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΟΣΤΑΣΕΩΝ**.

ΔΙΟΤΙ ΑΝ ΕΞΑΡΧΗΣ ΔΙΑ ΤΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΣ ΔΕΝ ΕΝΕΚΡΙΝΑΜΕΝ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΤΟΥΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΥΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑΝ ΔΥΝΑ ΜΙΝ ΟΜΩΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΕΛΟΠΟΙΟΝ, ΟΣΤΙΣ ΘΕΛΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΤΑΥΤΑ, ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΟΜΕΝ ΝΑ ΒΑΛΛΗ ΠΟΛΛΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗΝ ΕΙΣ ΑΥΤΑ, ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΛΗΛΙΣΜΟΥ ΝΑ ΕΜΒΑΘΥΝΗ ΕΙΣ ΤΟ ΝΑ ΕΝΝΟΗΣΗ, ΠΩΣ ΗΣΑΝ ΕΝ ΧΡΗΣΕΙ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΠΑΤΡΑΣΙΝ ΗΜΩΝ, ΚΑΙ ΑΦ' ΟΥ ΕΥΡΙΣΚΕΙ ΤΟ ΜΕΛΟΣ ΑΥΤΩΝ, ΝΑ ΤΟ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΖΗΤΑΙ ΚΑΙ ΑΥΤΟΣ ΟΙΚΕΙΩΣ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΧΡΕΙΑΣ. ΚΑΙ ΤΟΤΕ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΕΛΠΙΣΗ, ΟΤΙ ΣΥΝΤΑΤΤΕΙ ΚΑΙ ΑΥΤΟΣ ΜΕΛΩΔΙΑΣ ΑΠΟ ΘΕΣΕΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑΣ ΚΑΙ ΠΑΤΡΟΠΑΡΑΔΟΤΟΥΣ ».

Παράγραφος 417: «... **Κατά δε το παλαδικόν μέλος πάρα πολύ ζητείται σήμεραν το μελίζειν**,

και μάλιστα χερουβικά και κοινωνικάΤΗΝ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑΝ ΥΛΗΝ Ο ΜΕΛΟΠΟΙΟΣ ΕΡΑΝΙΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑΣ ΜΕΛΩΔΙΑΣ, ΤΑΣ ΟΠΟΙΑΣ ΑΦΗΚΑΝ ΟΙ ΠΑΛΑΙΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΕΙΣ ΤΑ ΟΜΟΙΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΤΩΝ. ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΟΥΤΟ ΒΟΗΘΕΙΤΑΙ ΜΕΓΑΛΩΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΥΧΝΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΙΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗΝ, ΔΥΝΑΜΕΝΟΣ ΝΑ ΠΟΙΗ ΔΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΛΗΛΙΣΜΟΥ ΕΙΣ ΤΑ ΠΟΝΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ. ΔΙΟΤΙ ΑΦ' ΟΥ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ΤΗΝ ΜΑΘΗΣΙΝ ΤΟΥ ΜΕΛΟΥΣ ΠΟΛΛΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΩΝ Ή ΥΠΟΣΤΑΣΕΩΝ, ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΥΝΑΜΙΝ ΤΟΥ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΗ ΑΥΤΟ ΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΤΟΝΟΥΣ, ευκόλως δύναται να μεταχειρίζεται το μέλος αυτών πολλάκις, χωρίς να υποπίπτει εις κατηγορίαν, ότι ταυτολογείΕΧΕΙΣ ΕΙΣ ΤΑΥΤΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΑ ΧΕΡΟΥΒΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ...».

Παράγραφος 117: **«....ΥΠΟΣΤΑΣΙΣ ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΕΙΟΝ ΜΟΥΣΙΚΟΝ ΑΦΩΝΟΝ, ΓΡΑΦΟΝ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΜΕΛΟΥΣ.... ΣΗΜΕΙΟΝ ΤΟ ΟΠΟΙΟΝ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ, ΟΧΙ ΔΙΑ ΝΑ ΠΑΡΑΣΤΗΝΩΣΙ ΦΘΟΓΓΟΥΣ, ΑΛΛΑ ΔΙΑ ΝΑ ΕΙΔΟΠΟΙΩΣΙ ΚΑΙ ΝΑ ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΩΣΙ ΤΑΣ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΩΝ ΤΩΝ ΦΘΟΓΓΩΝ, ΩΣΤΕ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΙΚΑΝΑΙ ΝΑ ΓΡΑΦΩΣΙ ΤΟ ΜΕΛΟΣ, ΚΑΘΩΣ Η ΠΟΙΟΤΗΣ ΑΠΑΙΤΕΙ ».**

Παράγραφος 118: **«....ΑΙ ΑΧΡΟΝΟΙ ΥΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΕΙΝΑΙ ΤΡΟΠΙΚΑΙ. ΔΗΛΑΔΗ ΓΡΑΦΟΥΣΙ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟΝ ΤΗΣ ΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΦΘΟΓΓΩΝ ».**

Πιστεύουν ότι επιτελούν μέγα έργον αναλύοντας και καταγράφοντας με φθόγγους την έκφραση των χαρακτήρων ποιότητας και όχι μόνο. Λες και οι πριν από αυτούς δεν μπορούσαν να γράψουν αναλυτικά. Έχουν αναρωτηθεί εάν στα αναλυμένα μουσικά τους κείμενα μπορεί κάποιος να δει μια μουσική φράση; Οι περισσότεροι αποβλέπουν στο να « στραμπουλίξουμε » το λαιμό μας για να πετύχουμε τα δίγωνα και τα τρίγωνα στην αρχή, στη μέση και στο τέλος των μουσικών φράσεων.

ΕΠΙΤΕΛΟΥΝ ΚΑΚΙΣΤΟ ΕΡΓΟ ΚΑΙ ΑΠΟΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΖΟΥΝ ΤΙΣ ΕΠΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΓΕΝΕΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠ' ΑΙΩΝΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΗ, ΕΝ ΟΝΟΜΑΤΙ ΤΗΣ ΟΠΟΙΑΣΔΗΠΟΤΕ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΜΕ ΤΗ ΣΟΛΦΕΖΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ ΤΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΩΝ. Άλλοι επικαλούνται την ευκολία της μάθησης, άλλοι την εύκολη «**συμφαλμοδία** », άλλοι θέλουν μια « **fast food** » **εκκλησιαστική μουσική**, επειδή το μόνο που επιζητούν είναι η προβολή τους. Πρέπει όμως να γνωρίζουν ότι

ΣΥΜΠΟΡΕΥΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΣΥΣΤΡΑΤΕΥΟΝΤΑΙ, ΕΙΤΕ ΑΚΟΥΣΙΑ ΕΙΤΕ ΕΚΟΥΣΙΑ, ΜΕ ΟΛΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΠΑΘΟΥΝ ΝΑ ΑΛΩΣΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΜΑΣ.

Με νοοτροπίες του στυλ «**ας ρίξουμε λίγο νερό στο κρασί μας**» ή «**αυτά ας τα κάνετε όταν πεθάνω εγώ** », είμαστε άξιοι της τύχης μας.

Να δούμε όμως, ποιος απ' όλους θα έχει την ευθιξία να αναλογισθεί την ευθύνη που έχει επωμισθεί. Βέβαια, διόλου απίθανο να δούμε και προτροπές αναθεωρήσεως, κατά το «**βολεύον** », του Θεωρητικού του Χρυσάνθου, της Επιτροπής του 1881 κλπ, αποκόπτοντας όσα δεν μπορούν να κατανοηθούν. Ίδωμεν. Και ο Θεός, ας βάλει το χέρι του.

ΚΥΡΙΟΙ, ΟΙ ΝΕΟΤΕΡΟΙ ΖΗΤΟΥΝ ΑΠΟ ΣΑΣ ΝΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΕΤΕ ΦΙΛΑΘΛΟΥΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΟΠΑΔΟΥΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΩΑΣ ΗΜΩΝ ΜΟΥΣΙΚΗΣ. ΜΗ ΜΑΣ ΕΘΙΖΕΤΕ ΣΤΟ ΝΑ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΟΥΜΕ ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΚΑΝΕΙ Ο ΑΛΛΟΣ, ΑΛΛΑ ΜΑΘΕΤΕ ΜΑΣ ΣΩΣΤΑ, ΠΩΣ ΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕ ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΠΑΝΩ ΣΤΑ ΚΑΛΑ ΝΑ ΧΤΙΖΟΥΜΕ ΚΑΙ ΝΑ ΠΡΟΧΩΡΑΜΕ. ΟΧΙ ΑΠΟΡΡΙΠΤΟΝΤΑΣ ΑΣΥΖΗΤΗΤΙ ΤΑ ΤΩΝ

ΑΛΛΩΝ ΕΠΕΙΔΗ ΔΕΝ ΤΑ ΕΪΠΑΜΕ Ή ΔΕΝ ΤΑ ΚΑΝΑΜΕ ΕΜΕΙΣ.

Η κριτική και η απόρριψη ή η παραδοχή γινόταν με κριτήριο την ΠΡΙΝ ΠΑΡΑΔΟΣΗ! (Όχι μόνο αυτή που φτάνει μέχρι τον κοντινό μας συγγενή (ειπώθηκε και αυτό). **Γιατί λοιπόν όλοι αυτοί οι κόπτες και οι κοπτόμενοι διαρρηγνύουν τα ιμάτιά τους και επιζητούν την εξαφάνιση όσων θέλουν να μάθουν ΤΙΣ ΡΙΖΕΣ ΤΟΥ ΔΕΝΤΡΟΥ;** Σ' αυτό θα επανέλθουμε αργότερα.

γ) Γιατί **ΑΥΤΟΙ ΟΙ ΚΥΡΙΟΙ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΟΙΟΥΝ ΤΑ ΓΡΑΦΟΜΕΝΑ ΜΕ ΚΑΤΑ ΒΟΥΛΗΣΙΝ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ** ότι ο αείμνηστος άλλα έλεγε παλαιά και άλλα μετά από πενήντα χρόνια (άκουσον, άκουσον!! λες και τα πενήντα χρόνια είναι αμελητέα χρονική διάρκεια και δεν μπορείς να διορθώσεις ή να τεκμηριώσεις πράγματα που προέρχονται μέσα από την έρευνα των πηγών της παράδοσής μας, προφορικής και γραπτής! Σωστό κι' αυτό θα μου πείτε, αφού **ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΑΥΤΟΙ ΔΕΝ ΑΝΟΙΞΑΝ ΠΟΤΕ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΠΟΙΟ ΑΛΛΟ ΒΙΒΛΙΟ** πέρα από την συνταγή της «αρχαιότροπης ελληνικής συμποσιακής παράδοσης» μεταξύ « τυρός και αγλαδιού», αμανέ και ταξιμιού, **ΧΩΡΙΣ ΟΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ να ΠΕΤΑΧΤΟΥΝ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ** - αν ξέρουν κατά που πέφτει - **ΚΑΙ ΝΑ ΔΟΥΝ ΟΛΑ ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΓΡΑΦΕΙ ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ ΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ ΕΚΘΕΤΟΥΝ ΑΝΕΠΑΝΟΡΘΩΤΑ**) και δεν αναφέρουν και αυτό που γράφει στη σελίδα 24 του πονήματος που επικαλούνται: «... και αυτή αυτή **Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΓΡΑΦΗ, εφ' ης κυρίως ερίδονται και προς ην εξομοιούσι την παλαιάν, αν και αποτελεί το τέρμα αλληλοδιαδόχων, και επί δύο αιώνας εξηγήσεων, εν τούτοις ΕΙΝΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΕΝΟΓΡΑΦΙΚΟΝ, του οποίου, σύν τοις άλλοις, τον τρόπον της ακριβούς αποδόσεως αγνοούντες, οι πλείστοι των νυν ιεροψαλτών, φορόνται, μη ψάλλοντες, κατά το παλαιόν βυζαντινόν ύφος της Μ. Εκκλησίας** »; Μήπως κάποιοι από αυτούς είχαν ακούσει περισσότερους ψάλτες από τον αείμνηστο, που κατά τεκμήριο είχε οργώσει ολόκληρο τον ελλαδικό χώρο και όχι μόνο; Κόπτονται, μιλώντας μόνο για το δάσκαλό τους -τιμή και στους δύο-, όμως **ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΜΟΝΟΝ ΑΥΤΟΙ**. Αλλά φαίνεται, **ΙΔΙΟΝ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΑΥΤΩΝ Ο ΕΓΩΙΣΜΟΣ, Η ΠΑΡΑΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ Η ΣΥΚΟΦΑΝΤΙΑ**. Αυτά προς αποκατάστασιν **εν μέρει** της αλήθειας, αν και δεν είμαι ο αρμοδιότερος.

Κάποιοι απ' αυτούς ομιλούν για διάλογο και τα συναφή. Έχουν μεπρδέσει το μάθημα με την ενημέρωση και την τέχνη. Όταν καλείς κάποιον σε διάλογο πρέπει να πληρείς και κάποιες στοιχειώδεις προϋποθέσεις. Πρόσφατο παράδειγμα « **ακοής και παράθεσης μουσικών απόψεων** » οι μέχρι πρότινος συνεδρίες με προτροπή του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών κ.κ. Χριστοδούλου. **ΤΙΜΗ ΜΟΥ ΚΑΙ ΧΡΕΟΣ ΜΟΥ Η ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΤΟΥ**. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων αυτών κάποια στιγμή θα ανακοινωθούν και ο καθένας θα βγάλει τα συμπεράσματά του.

Τι σημαίνει « τους καλέσαμε και δεν ήρθαν »; Ποιοι είναι αυτοί που θα καλέσουν τον οποιοδήποτε για να τον κρίνουν; Ποιοι είναι αυτοί που « το παίζουν » μουσική εκκλησιαστική εξουσία και μπορούν « δίκην υπευθύνου » να κάνουν όλα όσα κάνουν; Αν δεν αλλάξουν τακτική, συμπεριφορά και μουσική νοοτροπία, θα μείνουν όχι μόνο με τις απορίες τους, αλλά και μόνοι τους. Θα ξεσκεπάζονται καθημερινά. Θα φαίνεται η μουσική τους γύμνια. Η απόγνωσή τους φαίνεται καθαρά στην περιχαράκωση των ορίων και στα συρματοπλέγματα που προσπαθούν να βάλουν. Όμως, το τοπίο ξεκαθαρίζει. Είναι ηλίου φαινότερον ότι δεν αποσκοπούν στο καλό της μουσικής, αλλά στην ικανοποίηση των προσωπικών τους παθών και στις μικρόψυχες φιλοδοξίες τους.

ΚΥΡΙΟΙ, ΞΥΠΝΗΣΤΕ!! ΑΠΟΝΕΥΡΩΝΕΤΕ ΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΜΑΣ ΚΑΙ ΜΑΛΙΣΤΑ

ΧΩΡΙΣ ΑΝΑΙΣΘΗΤΙΚΟ. Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΜΑΣ ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΕΠΕΜΒΑΣΗ. ΑΠΑΛΛΑ, ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΜΕ ΚΑΙ ΝΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΟΥΜΕ. ΚΙ' ΑΥΤΟ, ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΟ ΚΑΝΟΥΜΕ ΟΛΟΙ ΜΑΣ.

ΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ και οι επικεφαλής τους **ΕΧΟΥΝ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ** (αφού τώρα τελευταίως διαθέτουν και τα γένια και τα χτένια) **ΝΑ ΔΙΟΡΓΑΝΩΝΟΥΝ ΗΜΕΡΙΔΕΣ**, όχι πολεμικού χαρακτήρα, ξεθάβοντας ο κάθε πικραμένος το τσεκούρι του πολέμου, αλλά **ΤΕΚΜΗΡΙΩΜΕΝΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΕΡΙΣΤΑΤΩΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΨΕΩΝ**, σε συγκεκριμένα μουσικά θέματα που θέλουν διερεύνηση ή διασαφήνιση, με την ανάλογη συνέχειά τους.

Τώρα εάν κάποιος αισθάνεται κουρασμένος για να ψάξει να βρει, και θέλει κάτι έτοιμο για να συμπληρώσει ή για να στηρίξει την όποια του πρακτική μουσική ανασφάλεια, για να μπορέσει να την εξηγήσει στους μαθητές του ή σ' αυτούς που τον ερωτούν, τότε αυτό εμπίπτει στην κατηγορία του μαθήματος και ας ακολουθήσει ο καθένας την ανάλογη διαδικασία.

Ταπεινή μου άποψη: Καλό θα είναι να προετοιμάζεται κανείς κατάλληλα όταν πηγαίνει να αντιμετωπίσει κάποιον, εκ προοιμίου, εχθρικά. **ΑΛΛΟ Η ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΑΛΛΟ Η ΑΝΤΙΠΑΡΑΘΕΣΗ.**

Διαβάζοντας κατά καιρούς τις άμεσες απαντήσεις που δίδονται σε ορισμένα άρθρα, βλέπω ότι κουράζει κάποιους το να πηγαίνουν στις πηγές και να ερευνούν. Από τα λεγόμενα και τα γραφόμενα τους ταλανίζονται μουσικώς και ξεπερνούν τους δημιουργούμενους σκοπέλους τους με τα ίσως, μπορεί και τα συναφή. Αλλά όταν ξεπεράσουν την απλή αναφορά των μουσικών θεμάτων και αναφέρονται σε πρόσωπα, κάνουν κουτσομπολιό. Είναι για γέλια τα επιχειρήματα του τύπου, ο τάδε δεν έχει δίπλωμα, δεν έχει το ένα, δεν έχει το άλλο. **Λες, και ο μαθητής που μόλις τελείωσε το περιβόητο ωδείο και κατέχει τοαδρά πληρωμένο, πολλές φορές, μαγικό χαρτί, έγινε και εγκρατής, γνώστης, ειδήμων και όλα τα συμπαραμαρτούντα. Αυτό είναι το μέτρον σύγκρισης των ανθρώπων αυτών. Δυστυχώς. Δεν τους ενδιαφέρει η ουσία, αλλά ο τύπος. Η επιφάνεια.**

Κύριοι,

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΜΑΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ και όχι τι και με ποιόν φάγατε και ήπιατε κάποτε.

ΜΗ ΜΕΤΑΘΕΤΕΤΕ ΣΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΕΣΕΙΣ. ΚΑΙ ΑΝ ΔΕΝ ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΤΑ ΚΑΝΕΤΕ, ΜΕ ΓΕΙΑ ΣΑΣ ΜΕ ΧΑΡΑ ΣΑΣ.

ΑΝΑΠΤΥΞΤΕ ΤΙΣ ΔΙΚΕΣ ΣΑΣ ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΣΤΗΡΙΖΟΜΕΝΟΙ ΣΤΟ ΔΑΣΚΑΛΟ ΣΑΣ, ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΠΟΥ ΛΑΤΡΕΥΕΤΕ, ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΠΟΥ ΜΟΥΣΙΚΑ ΤΟΝ ΞΕΡΕΤΕ ΚΑΛΑ.

Και εμείς οι νεώτεροι να είστε σίγουροι ότι

ΘΑ ΣΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ ΜΕ ΜΕΓΑΛΗ ΠΡΟΣΟΧΗ, ΚΑΙ ΘΑ ΣΑΣ ΧΕΙΡΟΚΡΟΤΗΣΟΥΜΕ.

Θα σας ρωτήσουμε για να μάθουμε, γιατί και εσείς μαζί με όλους τους άλλους είστε φορείς της Παράδοσής μας.

ΟΤΑΝ ΟΜΩΣ ΣΑΣ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ ΚΑΙ ΣΑΣ ΑΚΟΥΜΕ ΠΟΥ ΒΡΙΖΕΤΕ, ΔΙΑΒΑΛΛΕΤΕ ΚΑΙ ΣΥΚΟΦΑΝΤΕΙΤΕ,

μπορεί τις περισσότερες φορές, από σεβασμό, να μη σας το λέμε, αλλά **ΣΑΣ ΛΥΠΟΜΑΣΤΕ.**

Μου αρέσει να διασκεδάζω τις κακές εντυπώσεις και γι' αυτό κάθε φορά προσπαθώ να κάνω χαρούμενους τους άλλους. Είναι ο χαρακτήρας μου τέτοιος. Όλοι έχουμε και τα ελαττώματά μας.

Ας δούμε λοιπόν μερικά **ΑΠΟΜΟΝΩΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ** που επικαλούνται κάποιοι ειδήμονες, **ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ**. Έτσι για προβληματισμό. Τα βιβλία που έχουν πέραση σήμερα είναι λίγο του Στεφανίδη, λίγο του Χρυσάνθου, λίγο της Πατριαρχικής Επιτροπής, λίγο του Βιολάκη, λίγο του Παπαδόπουλου και πολύ προσωπική ιστορία « κατά το δοκούν προσφερομένη ». Μπορεί να προκύψουν και άλλα. Ας κάνουμε μια αρχή, κι εδώ είμαστε.

Όσον αφορά το « **Σχεδίασμα Μουσικής.....**» του **Βασιλείου Στεφανίδη** (Βόσπορος, 1819), το οποίο τώρα τελευταία φέρεται παντού κουτσουρεμένο λες και είναι εποχή του κλαδέματος, **ΑΣ ΜΑΣ ΕΞΗΓΗΣΟΥΝ** οι κύριοι που το επικαλούνται

- **ΓΙΑ ΠΟΙΟΥΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙ** ο Ιατροφιλόσοφος;

- **ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΓΡΑΦΕΙ ΟΤΙ « ΤΩΝ ΣΗΜΑΔΙΩΝ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΓΡΑΦΗ ΟΥ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ »;**

- **ΠΟΙΟΣ ΚΑΝΕΙ «ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ» ΤΟ 1819;**

- **ΜΗΠΩΣ ΤΑ ΛΕΕΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΡΕΙΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥΣ;** Οι σημερινοί, τους οποίους βρίζουν, δε ζούσαν τότε.

ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΤΟ ΘΑΡΡΟΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΜΟΥΣΙΚΟ ΑΝΔΡΙΣΜΟ ΝΑ ΓΡΑΦΟΥΝ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΠΙΚΑΛΟΥΝΤΑΙ « ΩΣ ΕΧΟΥΝ »; Όχι τίποτε άλλο, αλλά παίρνουν στο λαιμό τους και όλους αυτούς που τα αναμασούν. **ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΜΕΝΟΙ ΟΙ ΚΥΡΙΟΙ ΑΥΤΟΙ ΝΑ ΕΝΗΜΕΡΩΝΟΥΝ ΣΩΣΤΑ**, όσους δεν γνωρίζουν, βεβαίως, βεβαίως. Και μια και το έφερε η κουβέντα, **ΠΕΡΙ ΠΟΙΩΝ ΗΧΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΕΥΕΤΑΙ** στην παράγραφο **92** του πονήματός του **Ο ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ; Τί σημαίνει: « ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΑΤΟΝΙΚΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΛΑΓΙΟΥ ΑΥΤΟΥ »;** (Παράρτημα Εκκλησιαστικής Αληθείας, σελ. 253 και 254. Εάν τους λείπουν οι σελίδες αυτές, να τους τις προμηθεύσω). Μια απάντηση θα ήταν μια καλή αρχή για ένα γόνιμο διάλογο πάνω στους ήχους. Θα δείξει.

Έγραφα και στην αρχή, ότι μια και επαναλαμβάνονται μουσικώς κάποιοι κύριοι, να τους δοθούν ορισμένα μουσικά θέματα να **ΜΑΣ ΤΑ ΕΞΗΓΗΣΟΥΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΤΟΥ ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ 1881**, αφού αυτά είναι, «τύποις», τα μουσικά τους ευαγγέλια.

Από το **ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΤΟΥ ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ** (έκδοση Π. Πελοπίδου, 1832), **ΜΕΡΙΚΑ:**

1) Λάθος έκανε ο Χρυσάνθος, κατά τον Πελοπίδα, στην κατασκευή του τροχού της σελίδας **30** στο έντυπο Θεωρητικό του, όπου μεταξύ του Βαρέως και του Πλάγιου του Πρώτου ήχου βάζει ήχος « Λέγετος »; Που είναι ο Πλάγιος του Δευτέρου; Λάθος είναι η εξήγηση των απηχημάτων που δίνει **ΣΤΗ ΝΕΑ ΜΕΘΟΔΟ** και στο «Νεχέανες» βάζει ήχος «Λέγετος»; Λάθος είναι το της παραγράφου **69:** « *μεταβάντες δε εις τον Λέγετος, προφέρομεν αυτον Νεχέανες με το μέλος του* »; Ποιός « Νεχέανες » είναι αυτός; Μπορεί κάποιος να μας εξηγήσει για ποιό ήχο ομιλεί; Αναμένομεν.

2) **Περί των Χρωματικών ήχων**, ας μας κάνουν μια σαφή και κατανοητή εξήγηση για τα λίγα που επακολουθούν:

α) Γιατί στο έντυπο Θεωρητικό του Χρυσάνθου και στην παράγραφο **245** στις σημειούμενες κλίμακες, είτε αυτή αρχίζει με φθορά μαλακού Δευτέρου είτε με φθορά Πλάγιου του Δευτέρου, έχει πρώτο διάστημα με αριθμό **7**, δηλαδή ελάχιστο τόνο; Σε όλες τις κλίμακες έκανε «τυπογραφικό» λάθος; Και γιατί δεν εξετάζουν στα όργανα τα μουσικά που έχουν κατασκευάσει **ΟΧΙ ΝΑ ΑΝΕΒΟΥΝ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΚΑ ΤΟΥ ΠΛΑΓΙΟΥ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ, ΑΛΛΑ ΝΑ ΤΗΝ ΚΑΤΕΒΟΥΝ ΜΕ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ: 4, 20, 6;** Έχουν ψάλλει ποτέ Πλάγιο του

Δευτέρου έτσι; Κι' αν το ξεπεράσουν αυτό, ας ψάλλουν και ένα κομμάτι του ίδιου ήχου, από όποιον δάσκαλο και αν το 'χουν ακούσει, με στάση της μελωδίας **ΚΑΤΕΒΑΙΝΟΝΤΑΣ** στον φθόγγο ΓΑ κάνοντας το διάστημα ΔΙ - ΓΑ 4 τμήματα; **Αφού δεν μπορούμε να συνειδητοποιήσουμε τη διαφορά μεταξύ πορείας της κλίμακας ενός ήχου και πορείας της μελωδίας ενός ήχου, και βέβαια θα προσπαθήσουμε να δικαιολογήσουμε τα αδικαιολόγητα. Διάβασα κάπου μιάν.. τεκμηριωμένη θεωρητική άποψη για το θέμα αυτό, και μάλλον ... μπερδεύτηκα. Λέει τα εξής:**

« Δεν γνωρίζω πώς επεκράτησεν η γνώμη, ότι το χρωματικόν γένος, δεν δέχεται ελκτικήν επίδρασιν..... αλλά πώς θα ήταν δυνατόν να μην υπάρχει αυτή η επίδραση, όταν έχουμε μέσα σ' αυτό, δεσπόζοντες και ισχυρούς φθόγγους, καθώς τους ΠΑ ΔΙ ΚΕ ΠΑ στον Πλάγιο του Δευτέρου, και καθώς έχει τονισθεί, κάθε δεσπόζων φθόγγος, είναι και μια ελκτική εστία; (Μέχρι εδώ, όλα βαίνουν καλώς, και τα επικροτούμε). Στο χρωματικό γένος έχουμε έλξεις, αλλά από αντιστροφή των διαστημάτων (κατά την κάθοδο του μέλους) ακριβώς εξ' αιτίας ισχυρών και αμεταθέτων φθόγγων. (!!!!)Με βάση τις παρατηρήσεις μου, που έγιναν με αντιπαραβολή φωνής και οργάνου, κατέληξα στο συμπέρασμα, ότι και στους δύο ήχους που υπάγονται στο χρωματικό γένος, ΤΑ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΤΩΝ ΕΛΞΕΩΝ, ΑΝΑΤΡΕΠΟΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΑΘΟΔΟ ΤΟΥ ΜΕΛΟΥΣ, ΑΛΛΑ Η ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΑΥΤΗ ΔΕΝ ΤΟΥΣ ΜΟΡΙΑΚΟΥΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΥΣ, ΔΙΟΤΙ ΜΕΤΑΦΕΡΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΡΟΠΟΝ ΕΥΘΕΩΣ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΟΝ, ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΦΘΟΓΓΟΥΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ, (!!!!) πλην βεβαίως των δεσποζόντων και συνεπώς αμετακινήτων φθόγγων. Η πρακτική εφαρμογή κλιμάκων και διαστημάτων, διαφέρει από τη θεωρητική διατύπωση..... Δηλαδή, είναι άλλο πράγμα η στερεότυπη και αριθμητική σκιαγράφιση μιας κλίμακας του ήχου, και άλλο η πρακτική εφαρμογή της, κατά την ανάπτυξη ενός μουσικού κειμένου (Και γι' αυτά δεν υπάρχει αντίρρηση και καμία αμφιβολία). Με βάση τα παραπάνω, στοιχειοθετείται το φαινόμενο της μετατροπής των διαστημάτων κατά την μελωδική ανάπτυξη του μέλους, εξ' αιτίας των επιδράσεων των έλξεων...» (!!!!!!). Μμμμμ. Καταλάβαμε πολύ καλά τί συμβαίνει στον Πλάγιο του Δευτέρου. Μας δημιουργήθηκε όμως μια απορία: **ΓΙΑΤΙ Σ' ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΗΧΟ ΠΕΡΝΑΜΕ ΤΙΣ ΕΛΞΕΙΣ ΤΗΣ ΜΕΛΩΔΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΚΑ ΤΟΥ (με αποτέλεσμα να καταλαβαίνουμε απόλυτα την εξήγηση της αλλοπρόσαλλης πορείας του ήχου) **ΚΑΙ ΔΕΝ ΤΟ ΚΑΝΟΥΜΕ, ΓΙΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ, ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΠΛΑΓΙΟ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ** και να πούμε ότι « ανεβαίνοντας η μελωδία εξαιτίας..... και επειδή....., η κλίμακα του ήχου γίνεται και στοιχειοθετείται το φαινόμενο..... κατά το οποίο λαμβάνουν χώρα....., αλλά στην κατάβαση, μετά την διαπίστωση από φωνητικά παραδείγματα....., αντιστρέφεται ο όρος του δευτέρου κλάσματος και αντί διαιρέσεως κάνουμε πολλαπλασιασμό»; **Έτσι θα μπορέσουμε να κατανοήσουμε και τον Πλάγιο του Τετάρτου όπως καταλάβαμε πολύ καλά και τον Πλάγιο του Δευτέρου!!!!!!**. Και μη χειρότερα.**

β) Γιατί στην παράγραφο **253** ο Χρύσανθος αναφέρει περί παραλλαγής του Χρωματικού Γένους επί λέξει: **« ...Εις το Χρωματικόν όμως γένος λέγομεν, ότι πρέπει να γίνηται η παραλλαγή με τους πολυσυλλάβους φθόγγους, έως ου να τους συνειθίση χορταστικά η ακοή και έπειτα δυνάμεθα να μεταχειρισθώμεν και τους μονοσυλλάβους... Πρέπει να βάλλωσιν οι διδάσκαλοι πολλήν προσοχήν, όταν διδάσκωσι τους μαθητάς τούτο το μελωδικώτατον γένος, εις το να παρατηρώσι καλώς την προφοράν τούτων των μονοσυλλάβων φθόγγων. Διότι επειδή οι μαθητές διδαχθέντες το διατονικόν γένος, τώρα ακούοντές τους να προφέρωνται αλλέως εις το χρωματικόν, ευκόλως δεν δύνανται να τους απαγγέλωσι κατά τα διαστήματά του»;**

γ) Γιατί στην παράγραφο **298** έχει την παραγωγή των ήχων κατά τους ψαλμωδούς (τούς τότε, τους νυν και για τους εις αεί πιστεύω, εκτός απροόπτου) σε διατονικό πεντάχορδο **12, 9, 7, 12**; Γιατί έχει δύο βάσεις παραγωγής των κυρίων ήχων και από τον φθόγγο **Νη** και από τον φθόγγο **Δι**; Έκανε λάθος όταν έβαζε τον Πρώτο ήχο στον **Κε**, τον Δεύτερο στον άνω **Ζω**, τον Τρίτο στον άνω **Νη** και τον Τέταρτο στον άνω **Πα**; Γιατί σ' αυτή την παράγραφο έχει υποσημείωση (α) και αναφέρει κατά λέξη: «**Ούτος ο νεανές** (ο Δεύτερος ήχος για τους αγνοούντες) διαφέρει από τον χρωματικό νεανές κατά την ποιότητα της μελωδίας εξ αιτίας των διαστημάτων »;

ΚΟΥΙΖ

Ποιός είναι αυτός ο ήχος ο νεανές, που δεν είναι χρωματικός, χρησιμοποιεί διατονικά διαστήματα και είναι ο θεμελιακός Δεύτερος ήχος επί του πενταχόρδου παραγωγής των ήχων; **ΑΝΑΜΕΝΩΜΕΝ.**

3) **ΓΙΑΤΙ ΠΟΙΟΥΝ ΤΗΝ ΝΗΣΣΑΝ ΟΙ ΚΟΠΤΟΜΕΝΟΙ ΚΥΡΙΟΙ** της Θεωρίας της Μουσικής μας, όταν στο **ΜΕΓΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΝ ΤΟΥ ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ** και στην παράγραφο **306** αναφέρεται: « **Κοινόν εις τους οκτώ ήχους είναι, το να παράγωσιν ο κύριος και ο πλάγιος τους τέσσαρας λεγομένους Μέσους ήχους. Οίτινες ούτως ωνομάσθησαν, διότι ευρίσκονται μέσον των κυρίων και των πλαγίων. Και του μὲν πρώτου ήχου είναι μέσος ο τρίτος διότι ευρίσκεται μέσον του πρώτου και του πλαγίου του πρώτου. Του δε δευτέρου είναι μέσος ο πλάγιος του δευτέρου. Του δε τρίτου είναι μέσος ο πλάγιος του πρώτου. Και του τετάρτου είναι μέσος ο λέγετος** »;

Καί μιας κι' αναφερθήκαμε παραπάνω στο **Β. Στεφανίδη**, μήπως δεν έχουν και τί **σελίδα 249** που γράφει τα εξής: « **...από έναν οποιονδήποτε των (κυρίων) εκκλησιαστικών ήχων τρεις φθόγγους άνω είχαν τριφωνίαν, τέσσαρας φθόγγους άνω είχαν τετραφωνίαν, την δε διφωνίαν, οπού ήτον μέσον της αρχής του ήχου και του τετραφώνου από μὲν την αρχήν ανερχόμενον, έλεγον αυτον διφωνίαν, από δε τον τετράφωνον κατερχόμενοι έλεγον αυτον μέσην του τετραφώνου εκείνου. Όθεν ευρίσκομεν εις την προπαιδείαν της Παπαδικής, ότι ο μέσος του πρώτου εστίν ο ανές (επειδή κατερχόμεθα από του τετραφώνου), ο μέσος του δευτέρου εστιν ο νεάγιε, ο μέσος του τρίτου εστιν ο ανεανες, και μέσος του τετάρτου εστίν ο νεχέανες ή ο λέγετος,ομοίως ευρίσκομεν, ότι ο πλάγιος του πρώτου έχει δίφωνον τον νανά (επειδή ανερχόμεθα από αρχήν, ή πλάγιον), ο πλάγιος του δευτέρου έχει δίφωνον τον άγια, ο βαρύς έχει δίφωνον το ανανές και ο πλάγιος του τετάρτου έχει δίφωνον το νεανές. Διατονικοί δε όλοι οι ήχοι** »; Καλά η Νέα Μέθοδος άλλαξε και τη μελωδία των ύμνων; Αν ναι, ποια παράδοση κόπτονται ότι ακολουθούν; Πάντως, όχι την απ' αιώνων.

Κάποιος από τους κυρίους αυτούς έγραψε διατεινόμενος ότι « **στα κείμενα των παλαιών διδασκάλων, μα και των κάπως μεταγενεστέρων, δεν αναφέρεται άλλος πρώτος ήχος, εκτός εκείνου τον οποίον περιγράψαμε προγενέστερα** (αυτόν δηλαδή από τον φθόγγο πα). **Στα τελευταία όμως χρόνια, από νεότερους μουσικοσυνθέτες αναπτύσσεται κι' ένας άλλος πρώτος ήχος, με την ονομασία « παθητικός** ». Μα, μπορεί κανείς να μη γελάσει για το αστείο του πράγματος; Μπορείς να πεις ότι αυτού του είδους οι κύριοι ασχολούνται σοβαρά με τη θεωρία της μουσικής; Εδώ δεν έχουν διαβάσει καλά - καλά το Θεωρητικό του Χρυσάνθου και το πόνημα της Επιτροπής του 1881, θα μας πείσουν ότι διάβασαν και τους παλαιούς; Και για του λόγου το αληθές αναφέρω μερικά **ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΩΤΟ ΗΧΟ:**

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ: παρ. 298: (σχεδιάγραμμα) πρώτος ήχος επί του κε..... **παρ. 303:Ει μεν**

υποτεθή, ότι ο πρώτος ήχος έχει τον κε τόνον Ίσον, ο πλάγιος του πρώτου ήχος τον πα τόνον έχει Ίσον.... **παρ. 306:** (οι μέσοι ήχοι ευρίσκονται μέσον των κυρίων και των πλαγίων) του μεν πρώτου ήχου είναι μέσος ο τρίτος.... **παρ. 323:** Ενάρχεται ο Πρώτος ήχος από του πλαγίου πρώτου.... κατά τετρατονίαν επί το οξύ....., από δε του τρίτου και του βαρέος, κατά διτονίαν επί το οξύ.... από δε του τετάρτου λήγοντος εις το βου, κατά τριτονίαν επί το οξύ..... από δε του πλαγίου τετάρτου..... κατά πεντατονίαν επί το οξύ.....

Μουσική Επιτροπή του 1881: παρ. 60: ... εις το Στιχηραρικόν (ιδίως Παπαδικόν) όταν το μέλος επιμένη επί του ΓΑ και δεν υπερβαίνει τον ΔΙ, τότε ο Δι λαμβάνει ύφεισιν δύο τμημάτων, **ΚΑΙ ΤΟΤΕ Ο ΗΧΟΣ ΟΥΤΟΣ ΚΑΛΕΙΤΑΙ ΠΡΩΤΟΣ ΔΙΦΩΝΟΣ** ». Ας δούμε και μερικά άλλα συγγράμματα - πονήματα τί γράφουν για τον πρώτο ήχο.

« **Το Οκτάηχον Σύστημα**» **Κων. Ψάχου: σελ. 94:** ... Ο πρώτος ήχος αρχικήν του βάσιν είχε τον Κε καθ' ημάς.....

« **Σχεδιάσμα...** » **Βασ. Στεφανίδη: παρ. 89:** ... « ο πρώτος ήχος ... αρχόμενος ή καταλήγων εις την τετραφωνίαν αυτού, τότε καλείται πρώτος τετράφωνος. **Παρ. 91: ο δόριος ή παρ' ημίν ΕΣΩ ΠΡΩΤΟΣ**.....

« **Τί εστι ψαλτική....**» **Γαβριήλ Ιερομονάχου: (Παράρ. Εκ. αληθείας): σελ. 86:** ..του πρώτου ήχου ουδείς έτερος ευρίσκεται πλείονα είδη έχων... **έχει την Γνωστικήν αυτού ιδέαν, έχει την της μεσότητος, έχει την της τετραφωνίας, έχει και τον λεγόμενον ΝΑΟΝ, άπερ άπαντα εισίν είδη του πρώτου ήχου....**

ΧΡΥΣΑΦΗΣ:ο πρώτος ήχος πολλάκις τετραφωνών.....

Καλά, στον αέρα λένε αυτά που λένε; Για να ξεγελάσουν κάποιους; Μ' αυτό το κουτσούρεμα των ονομασιών των ήχων που υπάρχει σήμερα είναι να απορεί κανείς. Αισθάνονται κάποιοι μουσικά πως κάτι συμβαίνει π.χ. όταν η μελωδία στον Πλάγιο του Πρώτου περιστρέφεται στη διφωνία της, στον φθόγγο ΓΑ, δεν ανατρέχουν στις πηγές που τις έχουν στο ράφι τους και σκονίζονται, και ξαναβαπτίζουν τον ήχο λέγοντάς τον ποια « **Πρώτο (Πλάγιο του Πρώτου) ΠΑΘΗΤΙΚΟ** « και όχι «**Πρώτο (Πλάγιο του Πρώτου) Δίφωνο**». **Προτιμούν όλα τα μακαμοειδή και τα ατζεμοπίλαφα, τους ενεργητικούς και τους παθητικούς, τα μινόρακια και τα σαμπαχαδάκια, παρά τα ονόματα που τους έχουν δώσει αυτοί που τα ανακάλυψαν.** Και έρχονται κατόπιν οι εφήμεροι θεωρητικοί του τώρα, και ξεκινούν μια άνευ προηγουμένου τεκμηρίωση για να μη χαλάσουν το χατήρι κάποιων ... νέων νωνών των ήχων. Είναι αυτή η εμμονή στην « οικογενειακή παράδοση των τελευταίων χρόνων », με όλα τα μπασταρδεμένα ονόματα, μελωδίες και συνήθειες.

Ας αφήσουμε τους ανθρώπους που ζούν σε ξένα περιβάλλοντα και δή εχθρικά, να κρατήσουν την Παράδοσή μας με όποιο τρόπο κρίνουν αυτοί πως είναι ο ενδεδειγμένος, χωρίς να τους ενοχλούμε, πόσο μάλλον να εκτοξεύουμε εναντίον τους και κατηγορίες. **ΔΟΞΑ ΤΩ ΘΕΩ, ΕΜΕΙΣ ΖΟΥΜΕ ΣΕ ΜΙΑΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΧΩΡΑ ΚΑΙ ΔΕΝ ΜΑΣ ΕΜΠΟΔΙΖΕΙ ΚΑΝΕΙΣ ΝΑ ΠΟΥΜΕ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΜΕ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥΣ. ΜΕ ΤΑ ΒΑΠΤΙΣΤΙΚΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΕΔΩΣΑΝ ΟΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΥΣ ΝΟΝΟΙ ΚΑΙ ΟΧΙ ΟΙ ΕΠΙΚΤΗΤΟΙ.**

Περιμένουμε λοιπόν, κάτι να ακούσουμε και γι' αυτούς τους ήχους.

4) **Περί των απηχημάτων λόγος.**

Γιατί παραλείπουν εσκεμμένως (ή αγνοούν) τα γραφόμενα στις παραγράφους **307** και **308** και κόπτονται περί Παραδόσεως μονομερούς, έχοντάς την ως άλλοθι, και δεν μας εξηγούν τί σημαίνουν αυτά που γράφονται στο Θεωρητικό του Χρυσάνθου; Πώς θέλουν να μας πείσουν εμάς

τους νεωτέρους όταν αυτοί αντί να μας εξηγούν, βρίζουν και καταναθεματίζουν γράφοντας στα παλαιά των υποδημάτων τους όσα αναφέρει το έντυπο Θεωρητικό του Χρυσάνθου που « τύποις » επικαλούνται; Πώς θέλουν να πεισθούμε ότι ΕΝΑ **ΝΕ..... ΑΡΚΕΤΗΣ ΩΡΑΣ**, αναπληροί τον ορισμό του Χρυσάνθου περί απηχήματος: **«Απήχημα είναι ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΗΧΟΥ ΤΗΣ ΨΑΛΘΗΣΟΜΕΝΗΣ ΜΕΛΩΔΙΑΣ** γινομένης δι' ενός των οκτώ πολυσυλλάβων φθόγγων »; και συνεχίζει: **« Δηλαδή προτού να αρχίσωμεν να ψάλλωμεν οποιανούν μελωδίαν, ΨΑΛΛΟΜΕΝ ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΟΛΥΣΥΛΛΑΒΟΥΣ ΦΘΟΓΓΟΥΣ, ΙΝΑ ΔΗ ΩΣ ΔΙΑ ΓΝΩΣΤΟΥ ΤΟΥ ΗΧΟΥ ΑΠΤΩΜΕΘΑ ΤΗΣ ΜΕΛΩΔΙΑΣ»**. Ας μην τρέξουν να πουν ότι αυτά τα έλεγε για τους πρίν. **Τα ρήματα που χρησιμοποιεί ο Χρυσάνθος είναι Χρόνου Ενεστώτος**. Άλλωστε στην παράγραφο 309 για του λόγου το αληθές αναφέρει: **«ΚΑΤΑ ΔΕ ΤΟΥΣ ΝΕΩΤΕΡΟΥΣ ΕΧΕΙ ΤΟΥΤΟΝ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟΝ: ΑΝΑΝΕΣ ΚΑΙ ΜΟΝΟΣΥΛΛΑΒΩΣ: ΝΕΣ »**. **Η ΜΕΛΩΔΙΑ ΕΙΝΑ Ι ΙΔΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΔΥΟ ΤΡΟΠΟΥΣ ΤΗΣ ΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΗΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΕΝ ΑΠΟΚΛΕΙΕΙ ΚΑΠΟΙΟ ΑΠΟ ΤΑ ΔΥΟ. ΤΑ ΘΕΩΡΕΙ ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ ΤΟ ΙΔΙΟ**.

Δεν σε πίεσε κανείς να πεις το πολυσύλλαβο απήχημα,

ΑΛΛΑ ΕΙΣΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΜΕΝΟΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΠΟΥ ΚΟΥΒΑΛΑΣ ΝΑ ΠΕΙΣ ΤΗ ΜΕΛΩΔΙΑ ΤΟΥ ΑΠΗΧΗΜΑΤΟΣ!

Κάποιοι μάλιστα όταν ομιλούν για το απήχημα αναφέρονται με πομπώδεις εκφράσεις του τύπου **« Απήχημα είναι το προανάκρουσμα του ήχου »** και το καταφέρνουν με ένα Νε!!!! Άλλοι πάλι, ερμηνεύουν αυτό το **« ίνα δή ως δια γνωστού του ήχου απτώμεθα της μελωδίας»** με το σύνολο του ψάλλοντος χορού. Όμως, **εάν όλος ο χορός είναι έτοιμος για να ψάλει τη μελωδία, και ως προς το τονικό ύψος της βάσης της και ως προς την πορεία της, τότε τι νόημα έχει το απήχημα;**

Γιατί λοιπόν **ΟΙ ΚΟΠΤΕΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ** και **ΠΑΡΑΠΟΙΗΤΕΣ ΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ** για τα απηχήματα διαρρηγνύουν τα ιμάτιά τους ως άλλοι « πέτροι »; Δεν νομίζω ότι θα ήταν σωστό να φθάσει κανείς μέχρι και το **« και εξελθών έξω έκλαυσεν πικρώς »**.

5) **Λίγα για το περιβόητο Εναρμόνιο Γένος.**

Στην **257** παράγραφο του Θεωρητικού του Χρυσάνθου αναφέρεται ότι:

« Το Εναρμόνιον γένος είναι εκείνο του οποίου εις την κλίμακα ευρίσκονται ημίτονα τουτέστι ΤΕΤΑΡΤΗΜΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΤΟΝΟΥ » και χρησιμοποιεί διαστήματα τετραχόρδου **12,12,3**. Πώς είναι δυνατόν οι ήχοι που έχουν στην κλίμακά τους σήμερα **12,12,6** να ανήκουν στο Εναρμόνιο γένος; **Πώς είναι δυνατόν οι κατέχοντες την ευρωπαϊκήν μουσικήν παιδείαν των συγκερασμένων διαστημάτων μετά των ηλεκτροφόρων μουσικών οργάνων να μελωδούν με μεγάλην ευκολίαν αυτό το « πάνυ δύσκολον και μελωδικώτατον γένος» το ακριβέστερον όλων, έσχατον, και δυσκολώτατον»** κατά τους παλαιούς και κατά τον Χρυσάνθον (Παρ. 13); Και ας πούμε ότι το προσπερνάμε κι' αυτό. **Ας δικαιολογήσουν οι ιεροεξεταστές εναρμόνιοι τέττιγες** αυτό που αναφέρεται στην **Εισαγωγή του Χρυσάνθου**, έκδοση του 1821 (από τον άλλον, εξαίρετον κατά τα άλλα, θιασώτην της Νέας Μεθόδου Α. Θάμυρι):» **“ Ο Τρίτος ήχος μεταχειρίζεται κλίμακα διατονικήν. Ότε δε τίθεται επί του Γα αύτη η φθορά** (τό.....γνωστότατον ατζέμ - πιάφ), **τότε θέλει κλίμακα εναρμόνιον »;**

Και κάτι δυσκολότερο: Τι διαφορά έχει η φθορά της μαρτυρίας του Τρίτου ήχου, από τη φθορά που μπαίνει στον φθόγγο ΓΑ του Διατονικού Γένους; Αν είναι η ίδια, τότε γεννάται η εξής απορία:

Πώς, δηλαδή, με την ίδια φθορά, από τον φθόγγο Γα και πάνω, θα έχουμε στον Πρώτο ήχο διαστήματα 12, 12, 10, ενώ στον Τρίτο ήχο θα έχουμε διαστήματα 12, 12, 6; Μια απάντηση τεκμηριωμένη, θα ήταν καλοδεχούμενη.

ΒΟΗΘΕΙΑ:

Ανατρέξτε στην εποχή που αλλάζει η ορολογία, και δείτε την ερμηνεία των αναλόγων λέξεων.

Όταν με το καλό βρεθεί το ζητούμενο, ας μας πει κάποιος πώς είναι δυνατόν κάποιος ήχος, π.χ. ο « γνωστός » Πλάγιος του Δευτέρου με πορεία διαστημάτων 6, 20, 4, να έχει στην κλίμακά του τριτημόριον του μείζονος τόνου και να μην ανήκει στο εναρμόνιον γένος, ενώ ένας άλλος, π.χ. ο Τρίτος, με πορεία διαστημάτων 12, 12, 6, να ανήκει σ' αυτό;

Αυτά τα ολίγα από το έντυπο Θεωρητικό του Χρυσάνθου που εξέδωσε ο Π. Πελοπίδης το 1832 στην Τεργεστή.

Όσον αφορά το πόνημα της **ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ του 1881**, έχω να πω τα εξής στους μουσικοασχολούμενους που το επικαλούνται. **Δεν νομίζω να είναι εγκρατέστεροι της Παραδόσεως όλοι αυτοί οι σημερινοί που λένε ότι την αγαπούν, από τα μέλη της Μουσικής Επιτροπής Γ. αφθονίδη, Γ. Βιολάκη, Ιωάσαφ τον Μοναχό, Π. Κηλτζανίδη και τους υπόλοιπους.** Ακούστηκαν κατά καιρούς και γράφτηκαν πολλά για το πόνημα αυτό της Επιτροπής. **Κάποιοι το διάβασαν, κάποιοι δεν το άνοιξαν καν «λόγω της ιερότητας της προελεύσεως»** και αποδέχονται όλα όσα καπηλεύονται ορισμένοι, και **κάποιοι άλλοι το φυλλομέτρησαν και είπαν ότι « περικλείει όλην την θεωρίαν της μουσικής μας »** !!! προτρέποντάς μας να αναλογισθούμε τις ευθύνες μας διότι « αυτοί κάτι παραπάνω ήξεραν από μας ».

Επειδή όμως έχω σαν αρχή το « ερευνάτε τας γραφάς », διαπιστώνει κανείς άλλα πράγματα από αυτά που μας σερβίρουν οι κατά καιρούς επιτήδευοι μουσικολογούντες και οι αποποιούμενοι των ευθυνών τους στις μετέπειτα γενεές.

Το πόνημα **ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ 1881** γράφει **ΚΑΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:**

Στη **σελίδα 4** και στην τρίτη παράγραφο: « **Σκοπός των εν τω προγράμματι τούτω των προχαραχθεισών εργασιών ην η διάσωσης της ουσίας του μέλους, περισωθέν μέχρι τούδε δια της φωνητικής παραδόσεως κινδυνεύει ν' απολεσθή ένεκα της καταπλημμυρούσης ημάς ξενοφωνίας** ».

« **Ούτε η σπουδαιότης του έργου, ούτε η παντελής έλλειψις των καταλλήλων μουσικών βοηθημάτων απεθάρρυναν την επιτροπήν. Προστησαμένη δε την παράδοσιν ως μόνον οδηγόν και γνώμονα και μέτρον φωνητικόν** (σελ. 25) καί

γ) « **ΑΝΕΓΡΑΨΕΝ ΩΣ ΣΤΟΙΧΕΙΟΝ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΝ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΝ ΕΛΞΙΝ, ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΑΓΕΝ ΕΝ ΤΗ ΥΠΑΡΧΟΥΣΗ ΓΡΑΦΗ ΣΗΜΕΙΑ ΤΙΝΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΤΟ** ».

Σελίδα **34**: « **Η έκφρασις ή η ποιότης εστίν ο τρόπος της απαγγελίας όστις περικοσμεί και καλλύνει το μέλος το οποιον άνευ αυτού ήθελεν είναι στυγνόν και οιονεί άμυχον. Εν γένει μέν η ποιότης εξήρτηται από της καλαισθησίας του ψάλλοντος, ουχ ήττον όμως υπόκειται και εις κανόνας τινας, οίτινες συνίστανται οτέ μεν εις την ισχυροτέραν ή ηπιωτέραν τάσιν της φωνής, ΟΤΕ ΔΕ ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΑΧΕΙΑΝ ΕΠΑΦΗΝ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΩΝ ΤΙΝΩΝ ΦΘΟΓΓΩΝ ΜΗ ΣΗΜΕΙΟΥΜΕΝΩΝ ΕΝ ΤΩ ΚΕΙΜΕΝΩ** ».

Σελίδα **48**: « **Εν παντί μέλει οι φθόγγοι διαιρούνται εις δεσπόζοντας και υπερβασίμους, και οι μεν δεσπόζοντες εισι σταθεροί και αμετακίνητοι οι δε υπερβάσιμοι υφίστανται μεταβολήν καλουμένην**

έλξιν.

Η ΕΛΞΙΣ εν τη ιερά ημών μουσική **ΕΣΤΙ ΝΟΜΟΣ** υπ' αυτής της φύσεως επιβαλλόμενος. **Καίτοι δε μηδαμῶς αναγραφόμενος τέως εν τη θεωρία ΔΥΝΑΤΑΙ ΟΜΩΣ ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΗΘΗ ΕΙΣ ΚΑΝΟΝΑΣ, ΟΥΣ Η ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ ΔΙΕΣΩΣΕ. ΣΥΝΙΣΤΑΤΑΙ ΔΕ Η ΕΛΞΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΤΑ ΕΝ Ή ΠΛΕΙΟΝΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΟ ΟΞΥ ΜΕΤΑΒΟΛΗΝ ΦΘΟΓΓΩΝ ΤΙΝΩΝ ΕΛΚΟΜΕΝΩΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΩΝ ΑΥΤΟΙΣ ΟΞΥΤΕΡΩΝ** ».

ΠΕΡΙ ΗΧΩΝ

Σελίδα **49**: « **Ήχος** εστι πορεία μέλους **ΩΡΙΣΜΕΝΑ ΕΧΟΝΤΟΣ**, βάσιν, διαστήματα, δεσπόζοντας φθόγγους και καταλήξεις.

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΓΡΑΜΜΗ, ήτοι **ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ, ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΟΥΣΑ ΤΟΝ ΗΧΟΝ** καλείται **ΑΠΗΧΗΜΑ** ».

ΗΧΟΣ Α΄

Σελίδα **50**: « **Εις το Ειρμολογικόν μέλος ο φθόγγος ΒΟΥ** ελκόμενος υπό του **ΓΑ** λαμβάνει δίεσιν ενός τμήματος. **Ο ΔΕ ΓΑ ΕΛΚΟΜΕΝΟΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΙ, ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΔΙΕΣΙΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ**, εν καταβάσει δε οι φθόγγοι ούτοι επανέρχονται εις την φυσικήν αυτών θέσιν ».

ΗΧΟΣ Β΄

Σελίδα **52**: « **Ο ΓΑ** εν αναβάσει υπόκειται εις έλξιν επί το οξύ δύο τμημάτων, πλησιάζων προς τον **ΔΙ** ».

ΗΧΟΣ Δ΄

Σελίδα **54**: « ... **Ο ΚΕ**, ως επί το πλείστον, είναι υψωμένος κατά εν τμήμα. Όταν δε εμμένη το μέλος επί του **Ζω**, τότε υψούται έτι εκ της έλξεως κατά δύο τμήματα. **ΚΑΙ Ο ΓΑ ΥΠΟΚΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΥΤΑΣ ΕΛΞΕΙΣ, ΑΣ ΚΑΙ ΕΝ ΤΩ ΠΡΩΤΩ ΗΧΩ** ».

ΗΧΟΣ ΠΛ. Δ΄

Σελίδα **61**: « **Εν τω ήχω τούτω ο φθόγγος Πα** ενρίσκειται, ως επί το πλείστον, υψωμένος κατά εν τμήμα ως ο **ΚΕ** εν τω **Τετάρτω** ήχω, υφιστάμενος δε έλξιν προς τον **ΒΟΥ** υψούται κατά δύο τμήματα. **Ο ΒΟΥ** ελκόμενος υπό του **ΓΑ** εν αναβάσει υπόκειται εις έλξιν ενός τμήματος. Επίσης ο **ΓΑ** εν αναβάσει ελκόμενος υπό του **ΔΙ** υψούται κατά δύο τμήματα. ...**Ο Ζω** επίσης εν αναβάσει ελκόμενος υψούται προς τον **Νη** κατά δύο τμήματα ».

Θα τελειώσω τη μικρή αναφορά μου στο πόνημα της Επιτροπής του 1881 με τα γραφόμενα στον πρόλογό του και συγκεκριμένα :

Σελίδα **7**: « **Κληθείσα η Μουσική Επιτροπή** ίνα ερευνήση τα κατά την ημετέραν μουσικήν, πρωτίστως ανεξήτησε τα αίτια της καταπτώσεως, εν η σήμερον διάκειται. Κατά την πεποίθησιν αυτής τα αίτια ταύτα τρεις κυρίως έχουσι πηγάς. Πρώτον μεν το από τινων ετών επιταθέν παρ' ημίν πνεύμα προόδου και νεωτερισμού, το οποίον εν πολλοίς μεν άλλοις κατά το μάλλον και ήττον αισίως καρποφορήσαν, έφθασε μέχρι του υποδείξαι ως ανάγκην κοινωνικήν την μεταρρύθμισιν της μουσικής εκείνης, δι' ης οι πατέρες ημών ύμνουν τον Θεόν. **Δεύτερον** την

βαθμηδόν και λεληθότως υπεισελθούσαν και εξαπλωθείσαν επικράτησιν της ευρωπαϊκής μουσικής.... Τρίτον την αμέλειαν ή την ανικανότητα περί την ακριβή εκτέλεσιν των ιερών ημών μελών. Εις τα αίτια ταύτα ΠΡΟΣΘΕΤΕΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟ ΠΟΛΛΟΥ ΑΡΞΑΜΕΝΗΝ ΤΑΣΙΝ ΠΟΛΛΩΝ ΜΟΥΣΙΚΟΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ, ΟΙΤΙΝΕΣ ΜΗ ΑΡΚΟΥΜΕΝΟΙ ΕΙΣ ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΑ ΗΜΩΝ ΜΕΛΗ, ΕΠΛΟΥΤΙΣΑΝ ΚΑΙ ΕΠΟΙΚΙΑΝ ΚΑΤ' ΑΡΕΣΚΕΙΑΝ ΤΟ ΑΣΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΔΙΑ ΠΛΗΘΥΟΣ ΝΕΩΝ ΜΕΛΩΝ, ΑΤΙΝΑ καίτοι φέροντα ιδίαν αυτοτελή τινα τεχνικήν αξίαν, ΑΠΕΜΑΚΡΥΝΑΝ ΟΜΩΣ ΚΑΤ' ΟΛΙΓΟΝ ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΗΜΩΝ ΜΕΛΟΣ ΑΠΟ ΤΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΑΦΕΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΛΟΤΗΤΟΣ, ΕΝ Η ΕΓΚΕΙΤΑΙ ΤΟ ΥΨΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟΝ ΑΥΤΟΥ.....

Σελίδα 8: «... Ο έχων την ακοήν εξοικειωμένην προς τα ευρωπαϊκά ημιτόνια, εισερχόμενος εν τω ναώ ευρίσκει ξένην την πατροπαράδοτον αυτού ιδίαν μουσικήν, και ΑΥΤΩΝ ΔΕ ΤΩΝ ΜΟΥΣΙΚΟΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ ΤΟ ΟΥΣ ΦΥΣΙΚΩ ΤΩ ΛΟΓΩ ΚΑΚΩΣ ΕΘΙΖΟΜΕΝΟΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΚΕΙΝΩΝ ΦΘΟΓΓΩΝ, ΚΑΘΙΣΤΑ ΑΥΤΟΙΣ ΑΝΕΦΙΚΤΟΝ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΝ ΤΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΠΕΡΙ ΤΑ ΤΟΝΙΑΙΑ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ».

Σελίδα 11: « ... Η φωνητική παράδοσις διά της μακράς τριβής ενετόπου εις το ους του διδασκομένου τους τόνους, μείζονα, ελάσσονα και ελάχιστον....., τας υφέσεις και τας διέσεις....., ΑΠΛΟΠΟΙΗΘΕΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ, ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΣΥΝΤΜΗΘΕΙΣΗΣ ΚΑΤΑ ΠΟΛΥ.... ».

Σελίδα 25: « ΤΟ ΑΝΑ ΧΕΙΡΑΣ ΕΡΓΟΝ ΘΕΩΡΟΥΜΕΝΟΝ ΩΣ ΠΡΩΤΟΝ ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΔΟΚΙΜΙΟΝ ΕΧΕΙ ΒΕΒΑΙΩΣ ΥΠΟ ΠΑΣΑΣ ΑΥΤΟΥ ΤΑΣ ΕΠΟΨΕΙΣ ΠΛΕΙΣΤΑΣ ΟΣΑΣ ΑΤΕΛΕΙΑΣ αλλ' η Επιτροπή πέποιθεν ότι, επιτευχθέντος άπαξ του ορισμού των τονιαίων διαστημάτων επακριβώς και παγιωθείσης της ιεράς παραδόσεως του ιερού μέλους, ΑΝΟΙΓΕΤΑΙ ΣΤΑΔΙΟΝ ΕΥΡΥ ΕΙΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΜΟΝ ΕΡΓΟΥ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΥ, ΠΡΟΣ Ο Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΜΟΛΟΓΕΙ ΤΗΝ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ ΕΑΥΤΗΣ, ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗΝ ΠΡΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΝ ΠΛΗΡΟΥΣ ΚΑΙ ΤΕΛΕΙΟΥ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΥ, δι' ού επιτευχθήσεται η καλλιέργεια και ανέγερσις του σεπτού ημών τούτου και ιερού θησαυρού της Εκκλησιαστικής ημών, λέγομεν, Μουσικής ».

ΣΥΜΒΟΥΛΗ:

Δεν πετάμε και δεν αλλάζουμε ό,τι δεν καταλαβαίνουμε. Προσπαθούμε να το προσεγγίσουμε και να το εξηγήσουμε.

Κύριοι.

ΔΕΝ ΣΑΣ ΠΡΟΕΤΡΕΨΑ να διαβάσετε το βιβλίο μου. **ΔΕΝ ΣΑΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΑ** να ασχοληθείτε μαζί του. **ΔΕΝ ΣΑΣ ΑΝΑΓΚΑΣΑ** να το ακολουθήσετε. **ΔΕΝ ΣΑΣ ΤΟ ΕΠΕΒΑΛΑ**. Όσοι το άνοιξαν και τους κέντρισε το ενδιαφέρον για τη μουσική που υπηρετούν, το είδαν με καλή προαίρεση και προβληματίστηκαν, τους ευχαριστώ. Όσοι έχουν διαφορετική άποψη για τα μουσικά δρώμενα και θέλουν να με επιπλήξουν μουσικώς, καλοδεχούμενοι.

ΣΕ ΚΑΝΕΝΑΝ ΟΜΩΣ ΔΕΝ ΘΑ ΕΠΙΤΡΕΨΩ ΝΑ ΜΕ ΠΡΟΣΒΑΛΕΙ ΕΠΕΙΔΗ ΑΥΤΟΣ ΕΧΕΙ ΑΝΤΙΘΕΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΠΟΨΗ ΑΠΟ ΜΕΝΑ. ΚΑΙ ΑΣ ΜΗΝ ΕΠΙΚΑΛΕΙΤΑΙ, ΩΣ ΑΛΛΟΘΙ, ΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΗ, ΤΗΝ ΗΛΙΚΙΑ ΤΟΥ Ή ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ. ΑΝ ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙ ΘΑ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΟΤΙ ΤΟ ΕΧΕΙ ΕΠΙΛΕΞΕΙ Ο ΙΔΙΟΣ. ΤΟΤΕ ΛΟΙΠΟΝ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΟ ΚΡΑΤΗΣΕΙ ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ. ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΙΔΙΟΝ ΕΠΙΦΑΝΩΝ ΑΝΔΡΩΝ « Η ΟΥΡΑ ΣΤΑ ΣΚΕΛΙΑ » ΚΑΙ Η ΠΡΟΣΦΥΓΗ, ΓΟΝΥΠΕΤΩΣ, ΣΤΟΥΣ

ΑΝΩΤΕΡΟΥΣ.

Όλοι μας ξέρουμε ότι για τον κόσμο τον πολύ, **ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΨΑΛΛΟΥΜΕ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ**. Τον πιστό, δεν τον ενδιαφέρει το τί είναι και που ανήκει αυτό που ακούει. Η γλώσσα μπορεί να ομιλείται και χωρίς να γράφεται. Αυτός όμως που την μιλά και δεν την γράφει θεωρείται **αναλόγητος**, χωρίς να σημαίνει αυτό και κάποιο « ιδιαίτερο » πρόβλημα επικοινωνίας με τους άλλους. Ο κάθε ψάλτης, έχει την δυνατότητα να κρύψει τον « **μουσικό του αναλόγητισμό**» με τη φωνή του και την παράδοση που κουβαλάει και βαραίνει τους ώμους του - αν την αισθάνεται.

Όμως, **με το να απαιτούμε και να επιδιώκουμε με κάθε τρόπο να επιβάλουμε τις θέσεις μας ή να κρίνουμε « αβρόχοις ποσί » τα περί την μουσικήν απ' αιώνων υπάρχοντα, κινδυνεύουμε να χαρακτηρισθούμε το λιγότερο φαιδροί.**

Ας προσπαθήσουμε να κάνουμε καλύτερα αυτό που διδαχθήκαμε και παραλάβαμε από τον ή τους Δασκάλους μας.

Δεν είναι υποτιμητικό να πούμε μερικές φορές « Δεν το γνωρίζω ».

Κακό είναι να μπαλάνουμε κάθε φορά « εκ των ενώντων » τις παρουσιαζόμενες μουσικές απορίες, αφαιρώντας και παραποιώντας «κατά βούλησιν».

Η λάσπη, όση κι αν είναι, θα έρθει η στιγμή που θα φύγει με την πρώτη βροχή. **Η ΑΛΗΘΕΙΑ, ΤΕΛΙΚΑ, ΠΑΝΤΟΤΕ ΛΑΜΠΕΙ.**

Κύριε Πρόεδρε του Συλλόγου Μουσικοφίλων Κωνσταντινουπόλεως
Σας ευχαριστώ για τη φιλοξενία και την ευκαιρία που μου δώσατε ώστε να εκφράσω « εν ολίγοις » κάποιες σκέψεις ανθρώπινες και κάποιους μουσικούς προβληματισμούς, κυρίως για τους καλοπροαίρετους φίλους της Πατρώας μας Μουσικής. Δεν πρόκειται για κανένα « μπαϊράκι », ούτε για « προσωπική φιλοδοξία », ούτε για οποιαδήποτε « προβολή και μόνο ». **Πρόκειται απλά για τη Μουσική των Πατέρων μας. Μια Μουσική που αφορά όλους όσους ασχολούνται με αυτήν γιατί ανήκει σε όλους όσους ασχολούνται με αυτήν.**

Η εκκλησιαστική μας μουσική δεν είναι οικογενειακή παράδοση δύο ή τριών που φτάνει στα προηγούμενα κοντινά μας εξήντα, εβδομήντα ή εκατό χρόνια, αλλά **ΕΙΝΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΑΙΩΝΩΝ**. ΑΥΤΟ ΤΟ « ΑΙΩΝΩΝ » τα λέει όλα.

Για το καλό της Μουσικής μας ας μην είμαστε απόλυτοι και κατηγορηματικοί, τουλάχιστον όταν δεν έχουμε σφαιρική άποψη των πραγμάτων.

ΤΟ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ ΣΙΓΟΥΡΑ ΕΙΝΑΙ Η ΨΑΛΜΩΔΙΑ. Αλλά η Μουσική μας, είναι σαν την γλώσσα. Μπορεί κάποιος να ομιλεί πολύ καλά την ελληνικήν, αλλά να μην μπορεί να την γράψει. Φαντασθείτε, με την καθιέρωση του μονοτονικού, μετά από διακόσια χρόνια, να 'ρθει κάποιος και να πει ότι η λέξη « **πρωθυπουργός** » είναι μια σύνθετη λέξη από τρεις άλλες (πρώτος, υπό, έργον), κι ότι, επειδή η λέξη « **υπουργός** » άρχιζε από **δασεινόμω φωνήεν**, η προηγούμενη λέξη « **πρώτος** » στη σύνθεση όχι μόνο έχασε την κατάληξη « **ος** », αλλά και το σύμφωνο « **τ** » που είναι ο χαρακτήρας της, το τελευταίο γράμμα του θέματός της, μετατράπηκε, χάριν ευφωνίας, σε « **θ** » και έτσι δημιουργήθηκε η σύνθετη λέξη « **πρωθυπουργός** ». **Έ, τι έχει να ακούσει ο άνθρωπος!** Ίσως και περισσότερα απ' όσα λέγονται και γράφονται για τα μουσικά δρώμενα της εποχής μας. Ας αναλογισθούμε όλοι μας σήμερα τί το φοβερό θα έχει πράξει ο άνθρωπος! **ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΕΞΗΓΗΣΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΕΙ**

ΜΕ ΑΠΤΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΑΤΙ ΠΟΥ ΥΠΗΡΧΕ ΣΕ ΧΡΗΣΗ. Θα πούμε δυστυχώς, **ΕΚΑΝΕ ΛΑΘΟΣ ΠΟΥ ΗΞΕΡΕ** ή εντόπισε ή ξεκαθάρισε ή έλυσε ένα θέμα που διαιωνιζόταν και δεν μπορούσε να το καταλάβει, επειδή μια κακή χρήση της απλοποίησης της γλώσσας, του παρουσίασε τη λέξη « πρωθυπουργός » ως μία λέξη, ενώ είναι σύνθεση τριών;

ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΜΕΓΑ ΑΤΟΠΗΜΑ ΓΙΑ ΚΑΠΟΙΟΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΞΕΡΕΙ ΝΑ ΓΡΑΦΕΙ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ, ΝΑ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙ «ΠΑΝΤΟΙΟΤΡΟΠΩΣ» ΝΑ ΠΕΙΣΕΙ ΚΑΠΟΙΟΝ, ΟΤΙ Η ΔΙΚΗ ΤΟΥ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΛΕΞΕΩΝ, με ΕΝΑ « Ι » Ή ΜΕ ΕΝΑ « Ο », ΕΙΝΑΙ Η ΣΩΣΤΗ. ΑΣ ΨΑΞΟΥΜΕ ΚΑΙ ΕΜΕΙΣ, ΕΑΝ ΘΕΛΟΥΜΕ ΝΑ ΒΡΟΥΜΕ Ο,ΤΙ ΜΟΥΣΙΚΩΣ ΜΑΣ ΑΠΑΣΧΟΛΕΙ, Ή ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΑΣ ΜΗ ΛΙΘΟΒΟΛΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΠΑΘΗΣΑΝ Ή ΠΡΟΣΠΑΘΟΥΝ, ΕΠΕΙΔΗ ΔΕΝ ΘΕΛΟΥΜΕ ΝΑ ΤΟ ΠΡΑΞΟΥΜΕ ΕΜΕΙΣ.

Πολλοί μου είπαν ότι « **ΕΙΝΑΙ ΓΟΝΕΙΣ ΣΟΥ ΑΥΤΟΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ ΤΑ ΒΑΖΕΙΣ** ». Εγώ, δεν τα βάζω με κανέναν. Θα μιλώ και θα γράφω πάντα για τη Μουσική που υπηρετώ, εκφράζοντας την άποψή μου, χωρίς να αποβλέπω στη μείωση της προσωπικότητας του άλλου. Όμως, έτσι όπως σκέφτονται, γράφουν και μιλούν κάποιοι, δεν νομίζω ότι με θεωρούν παιδί τους. Διότι,

ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΜΟΥ ΔΕΝ ΘΑ ΜΟΥ ΕΠΕΒΑΛΑΝ ΠΟΤΕ ΝΑ ΜΗΝ ΜΑΘΩ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΕΙΔΗ ΑΥΤΟΙ ΔΕΝ ΣΠΟΥΔΑΣΑΝ, παρότι ομιλούν όμορφα την ελληνικήν με τους τοπικούς της ιδιοματισμούς. **ΤΟΥΣ ΣΕΒΟΜΑΙ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΧΑΙΡΟΜΑΙ ΓΙ' ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ, ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΥΓΝΩΜΟΝΩ ΓΙ' ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΜΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΑΝ ΚΑΙ ΓΙ' ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΜΕ ΕΜΠΟΔΙΣΑΝ ΝΑ ΚΑΝΩ.**

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

ΥΓ. / Αν θέλει ο Θεός, την επόμενη φορά, να ασχοληθούμε με θέματα που θα άπτονται μόνο της μουσικής. Ιδιαίτερος με το θέμα των έλξεων, που όλοι τις αποδέχονται, όλοι τις θεωρούν επιβεβλημένες, αλλά όταν κάποιοι τις βλέπουν γραμμένες, κάτι παθαίνουν.

Για κάθε «καλοπροαίρετη» μουσική πρόσκληση, στη διάθεσή σας.

Εκ της διευθύνσεως του www.cmkon.org

1) Όσοι ενδιαφέρονται να ανταλλάξουν απόψεις με τον κ. **Γεώργιον Κωνσταντίνου** μπορούν να χρησιμοποιήσουν την προσωπική του ηλεκτρονική διεύθυνση και η οποία είναι :

gkonstantinou@in.gr

Αυτήν την επιθυμία εξέφρασε και ο ίδιος όταν μας επισκέφθηκε στο «**Ωδείο Αθηνών**» προ ημερών για να μας παραδώσει την επιστολή την οποία μόλις διαβάσατε. Επίσης τον ευχαριστούμε για την διάθεση που έδειξε να παρακολουθήσει μέχρι τέλος τις εργασίες της χορωδίας μας εν όψει της εκδηλώσεως προς τιμήν του αιμνήστου Μουσικοδιδασκάλου **Ιωάννου Παλάση.**

2) Η παρουσίαση μέχρι σήμερα όλων ανεξαιρέτως των επιστολών των εκλεκτών συναδέλφων περί της «**Νέας γραφής των τριών Διδασκάλων**» δεν σημαίνει κατ' ανάγκη και αποδοχή των απόψεων τους.

Την άποψη μας εκφράσαμε από την πρώτη στιγμή που εγκαινιάσαμε την νέα αυτή ιστοσελίδα. Για κάθε ενδιαφερόμενο επαναλαμβάνουμε την διεύθυνση της:
www.cmkon.org/epitropi1814.htm